

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

In impedimento perpetuo, vel longi temporis. parag. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

VII. Eos, qui febrī, quam vocant Malignam, vel simili periculosa, laborant.

VIII. Eos, quorum capita sunt proscrip̄ta, id est, qui impūnē possunt ab omnibus occidi, nec in loco sunt tuto v. g. non sunt in regione distantī, vel diversi dominiī, nam tunc non essent in periculo vitæ.

IX. Eos, qui iter faciunt inter grassatores, seu latrones, qui quoslibet occidere consueverunt, ut modō diximus ex Dicastillo.

X. Eos, qui capitalem inimicitiam cum aliquo habent, à quo timent, se esse facile occidendos. Lege Layman citatum, & Castrop. a

Castrop. t. 1. tr. 4. d. 26. Nimis ergo rigidē loquutus, est Vassentia b apud Th. Sanchez in Decalogum, num. 4. b Sor. Val. citatos) dicens nomine articuli mortis intelap. Thom. ligi illud tempus, quo instat inevitabiliter Sanch. in mors. Nimis, inquam, rigidē, nam intelligitur etiam periculum probabile, sed verō proximum, mortis; ut rectē probat Gaspar c c Gasp. Hurtadus, aliique, ex eō, quod Canones hac de re loquentes, modo utuntur voce (articuli) modo (periculi.) Et tanē, sicut obligatio, seu præceptum consistendi mortalia urget, non solum in stricto articulo, sed etiam in proximo probabili periculo mortis, ut communiter docetur, ita concedi prædicta facultas debuit omnibus Sacerdotibus, ut facilius Fideles dictam possent obligationem adimplere.

27. Tandem huc faceret quæstiuncula illa, an merus Clericus in Minoribus, vel etiam Laicus possit absolvere ab excommunicatione constitutum in articulo mortis. Verūm id e alibi non admitemus.

In Tract. de excom. c. 8. §. 4. n. 32.

§. II.

In impedimento perpetuo, vel longi temporis.

28. Quando quis est ita impeditus, ut moraliter ante mortem non possit, personaliter (nam non obligari per Nuncium supra §. præcedente nu. 8. dictum est) confugere ad Pontificem, vel ejus Delegatum, potest absolvi à casibus, & excommunicationibus reservatis per Confessarium approbatum, & hoc deficiente, per simplicem Sacerdotem, cum onere comparendi, mox f applicando.

f Mox §. 4. à nu. 2.

29. Ut id clarius fiat, sciendum est jura loquentia de excommunicatione contracta, ex percussione Clerici, disponere, ut ii, qui hanc, etiam publicam, & enormem, contracterunt, si adire Pontificem, vel ejus Delegatum non possit, possint ab Episcopo cum dicto onere mox explicando, absolvi. Intellige in utroque foro, quia in prædicto casu jura non se restringunt ad aliquod forum in particulari.

30. Nonnulli autem asserunt Episcopos habere hanc auctoritatem jure Delegationis, ut insinuat Pellizzarius: b Nonnulli i verò, cum quibus ego sentio, jure ordinario, ut dixi supra k in simili.

31. Dixi (vel ejus Delegatum) nam si possent adire ad Regulares, qui haberent potestatem delegatam à Summo Pontifice absolvi reservata Pontificia, prædicta, non possent absolvi ab Episcopo, quia, tunc jam cessat impedimentum, ut tenent Delugo, Leander, m aliique. Quamvis benignius Coninck n teneat, in hoc casu, quo ad hunc Regulares Delegati, adhuc posse illos impeditos absolvi ab Episcopo, quia, constante impedimento adeundi Pontificem, statim Episcopo restituitur ejus ordinaria potestas absolvi illas excommunicationes, quæ fuerant ipsi ablata per reservationem. Ita etiam Dianam, Leander autem dicit, hanc esse probabilem sententiam, licet præcedentem probabiliorem.

32. His præmissis, assero, quamvis prædicta disponantur à Sacris Canonibus pro Excommunicatione ex percussione Clerici contracta, tamen intelligi item de omnibus aliis casibus, seu excommunicationibus Papæ reservatis, etiam in Cœna Domini, etiam ob hæresim, Ita Suarez, p aliique. Et quoad Hæresim, contra Sanchez, q Ratio est, quia eadem ratio concessionis militat in omnibus. Unde Regula Generalis hæc formetur. Quilibet impeditus perpetuo, seu longè tempore, in quo prudenter timet de morte, attequam habeatur, qui, de jure ordinario, vel Delegato, valeat eum absolvere, potest Absolutio nem de prædictis directè ab Episcopo obtinere, quia is reputatur, ac si esset in periculo mortis, sub hac tamen lege, ut, qui fuit absolutus, ab excommunicatione reservata Summo Pontifici, si deinde adiret ad ipsum

a. de pa. gn. ge. sub. Co. Va. de. qu. C. de. Dr. Dr. En. no. 2. 28. p. 9. n. 1. que. a. b. qu. cur. Tur. at. p. casu. §. 11. b. Ca. de pe. 11. §. 3. C. p. 11. n. 6. de pa. d. 30. n. 10. Alter. d. 6. c. 6. e. alii. co. de. do. v. trans. Lot. h. Re. sol. Theo. 1. q. 1. n. 22. in 3. p. 7. ref. que ca.

a Bonac: ipsum habeat, vel ad ejus Delegatum, debeat
de Conf. in coram illo comparere, ut mox universaliter
parat. d. 1. explicabitur §. 4.

33. Quid si haberi Episcopus nequeat, pos-
setne in prædicto impedimento perpetuo, vel
longi temporis Absolutionem de his obtine-
re pœnitens à Parocho, seu à quolibet legiti-
mo Confessario, & hoc deficiente, à quocum-
que Sacerdote?

34. Respondeo, Negant a multi, quia præ-
dicti textus solum concedunt, ut in prædictis
impedimentis adeatur Episcopus, nihil de
aliis Confessariis. Multi tamen non minus
probabiliter, in foro tamen conscientia, &
quoad excommunicationem, cum prædicto
onere mox explicando, concedunt, quia re-
servatio, quæ est instituta ad bonum animæ,
in eius damnum surgeret, nisi sic eos textus
interpretemur. b

35. Ex his diluitur illa difficultas. An sicuti
Episcopus potest hunc impedimentum absolvere
à Papalibus, sic Parochus, vel quilibet Con-
fessarius possit absolvere à casibus, vel excom-
municationibus, Episcopo forte reservatis
eum, qui habet modò dicto impedimentum,
quo confugiendi ad Episcopum aditus non
datur?

36. Respondeo, Et id etiam plures e-
gant, quia Sacri Textus illud concedunt ob
difficultatem adeundi ad Pontificem: at ac-
cessus ad Episcopum solet esse facilius: nihi-
lominus etiam plures e satis probabiliter, in
eodem foro Conscientia, & cum oneribus
mox declarandis, concedunt, propter ratio-
nem modo dictam; cum enim reservatio sit
odiosa, non debet in damnum animarum
vergeret, ut certè, si secus dicere vellemus,
Alter t. 1. vergeret in hoc casu.

37. Sed, quæ so te, quænam in particulari
sunt impedimenta, quæ specialiter sufficiunt
ad hoc, ut Episcopus ejusmodi excommuni-
cationes Papæ reservatas, etiam publicas, ab-
solvere possit? Quod est petere, Quandonam
prudenter judicandum sit, prædicta impedi-
menta esse perpetua, vel longi temporis, ita,
ut moraliter constet, non posse ante mortem

1. q. 1. artic. 9. n. 1. C. Alte. Duar. ll. c. De lugo de pœn. d. 2. o.
n. 22. §. Suar. l. c. n. 12. d. Castropal. Duar. Bossius ll. cc. Gran.
in 3. p. controv. 7. tr. 10. d. 7. alique apud Dianam p. 9. tra.
7. ref. 16. Loth. l. c. expresse advens etiam hæref. quamcum-
que cum Castrop. contra Sanc. etc.

Tamburinus de Sacramentis.

absolvi à legitimo Superiore?

38. Respondeo, Præter periculum mortis,
quod pertinet ad doctrinam §. præcedentis,
est.

II. Infirmitas longa, etiam periculosa nunc
non sit.

III. Paupertas: ut si Romam non nisi
mendicando ire deberet is, qui mendicare
non solet.

IV. Ætas senilis, seu puerilis; immò, si con-
traxisset quis excommunicationem ante pu-
bertatem, ejusque absolutionem, peteret post
pubertatem, posset Episcopus absolvere.

V. Fragilitas sexus, id est, esse mulierem cu-
juscumque conditionis.

VI. Altrictus alteri: ut filius familias vel
servus, quando sine præjudicio Domini Pa-
pam adire nequit.

VII. Cura animarum, vel temporale domi-
nium, quando rationabiliter timetur, nè o-
ves, Vassalli damnum pariantur.

VIII. Debilitas in viris delicatis, qui judi-
cantur non posse ferre itineris labores.

IX. Quodlibet aliud impedimentum quod T. 1. tr. 4.
prudens iudicio legitimum putetur. Hæc d. 4. p. 3. §.
cum citationibus Sacrorum Textuum habes §. à nu. 3.
collecta apud Leandrum, a & apud Dianam, b d Sanc. de
inter quæ adnumerant meritò alii inimicitias matr. l. 2.
graves, quæ impediunt iter, necessitatem suc-
currendi familia, vel parentibus, retentione
in carcere, in tremibus, in Claustro, obliga-
tionem exercendi munus publicum, quod il-
lud iter non permittat, si munus relinqui sine
gravi detrimento non valeat, & similia, quæ e
etiam habes apud Suar. e aliosque.

39. Quæres: Sicuti Episcopus per se potest
absolvere in prædictis necessitatibus, & im-
pedimentis recurrenti ad Pontificem, potest
etiam ejus Vicarius Generalis:

Respondeo, Ex commissione Episcopi, nõ nam p. 9.
est dubium; d cum enim hæc potestas Episco-
po conveniat ratione dignitatis, potest illam
alteri, quamvis non Vicario Generali, delega-
re. At, in ex ipsa constitutione Vicariatus hæc
potestas absolvendi (ut etiam dispensandi) in f
casibus necessitatis conveniat Vicario, major
est difficultas. Certè mihi, & aliis negandum
e viderur, quidquid alii nimis indulgenter
concedant. f Ratio est, eadem, immò major, 10. §. un.
quam innuimus supra. g Lege Dianam h idẽ nu. 10.
dicentem de Confessario electo per Bullam h Diana
Cruciata, & de Regulari privilegiato: hibid.

apud Dia-
nam p. 9.
tr. 6. ref.
ib. 6.
tr. 9. ref.
41.
Apud
eumdem
Supr. c.
§. un.
10.
Diana
hibid.

enim non possunt extendere privilegia absolvendi, vel dispensandi, quæ habent, ad illos casus, ad quos Episcopi potestas extenditur ratione dictæ necessitatis, &c.

Ejusmodi absolutum ab Episcopo, vel modo dicto ab ejus Delegato, quando non est recitatus ad Pontificem in dictis excommunicationibus reservatis publicis, debere se præsentare Pontifici, vel ejus Delegato in iis casibus, in quibus impedimentum fortè cessaret, ut si pauper fieret, dives, &c. (excepto impedimento impuberatis) rectè notat Hurtadus, & nos supra indicavimus, atque infra b universaliter notabimus

a G. Hurt. d. 15. de excomm. diff. 3. nu. 10. b Inf. §. 4. n. 6.

40. Præterea prædicta impedimenta, quæ sufficere dicimus Episcopo; ut absolvat pœnitentem à reservatis Summo Pontifici, sufficiunt etiam proportionaliter, in foro tamen interno, & cum oneribus mox explicandis, ut deficiente Episcopo, possit alius Sacerdos absolvere, ut diximus n. 35.

§. III.

De Necessitate alia urgenti.

1. Potest evenire, ut non sit perpetuo quis impeditus, nec longo eo tempore, in quo non sit habiturus Confessarium legitimum, sed tamen aliqua interim urgeatur necessitate.

2. Quare inquirimus, quid tunc agendum ab eo, qui, & alia peccata non reservata habet, & casibus item; vel excommunicationibus reservatis, etiam ob hæresim & contractis, fortè laboret; potest autem ex illa necessitate directè à non reservatis, & à reservatis indirectè absolvi ab Ordinario Confessario cum onere se præsentandi, iterumque peccata illa reservata ritè confitendi; Scimus enim (quidquid aliqui sentiant in oppositum) non posse directè, quia ille Confessarius, qui supponitur præsens, caret Jurisdictione pro reservatis, ut clarius mox n. 4. explicabimus.

3. Dico, de tota hac questione me disputasse in Methodo à Communionis, ubi ex sententia probabiliter affirmavi, posse, & addidi duos alios modos, quibus uti valeris, qui in necessitate dicta positus caret Confessario potente à reservatis absolvere, quæ hic non sunt cum Lectoris molestia repetenda. Qualis autem debeat esse necessitatis gradus,

c Casp. T. 1. l. 4. p. 3. §. 6. n. 2.

d In Meth. Com. c. 1. §. 6. à nu. 18.

sive ex notabili infamia, sive ex alio gravi detrimento procedens, ibidem distinctè declaravi.

4. Illud discrimen clarius hic est explicandum: nam supra docuimus, in articulo mortis, & in impedimento perpetuo, non adesse onus comparandi coram Superiore, quando quis per inferiorem absolvitur à casu reservato, sed solum, quando absolvitur ab excommunicatione, quæ inferior absolvere nequit: At quando quis sequens hanc sententiã probabiliter, ab inferiori, vel simplici Sacerdote absolvitur, propter urgentem necessitatem aliam, v.g. ne incurrat notabilem infamiam, ni communicet, undè vult præmittere modo dicto Sacramentalem Confessionem, semper debet postea se sistere Superiore, vel ejus Delegato, nec solum, ut accipiat pœnitentiam, vel remedia sutorum peccatorum, sed, ut absolvatur, tum ab illis casibus, tum ab illis excommunicationibus, quas ille inferior non poterat absolvere.

Ratio autem discriminis est, quia in nostra sententia pro articulo mortis, & pro illo impedimento perpetuo, quod mortis articulo æquivaleret, Confessor ex Tridentino habet plenam Jurisdictionem, undè absoluit directè pœnitentem; solum pro excommunicatione, quam extra illum articulum absolvere is non potest, debet dictus pœnitens ex peculiari Sacrorum Canonum dispositione quam explicabimus §. 4. nu. 2. comparere coram Superiore ad suscipienda remedia, &c. At in casu alterius urgentis necessitatis, cū Confessor ille nō habeat plenam Jurisdictionem, sed solum, propter ejusmodi necessitatē, concedatur, posse dimidiari Confessionem, in hoc, inquam, casu, Confessor pœnitentem absolvit indirectè à reservatis, & non absolvit ab excommunicatione, quam absolvere non potest, quia caret Jurisdictione, ut supponimus: unde in dicto pœnitente remanet obligatio, subdendi clavibus illa peccata, & obtinendi Absolutionem ab illa excommunicatione.

5. Scio, esse alias sententias de hac necessitate iteratæ Confessionis, ut videre est apud Quintanad. & Delugo, sed hæc nostra planior est, tutior, & in praxi omnino servanda.

6. Scio etiam, alicui posse in mentem venire (ut innuit in parenthesis, quam interpo-

c Qu. de pen. sing. 211. n. 6. f. Disq. de pen. 210. d. 218. fiii